Ч. 18. Чернівці, вівторок дня 23. січня (4. лютого) 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
щодня кромі неділь і руских сьвят.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

З галицкого сойму.

На 21-ім засїданю з дня 3-го с. м. відповідав правительственний комісар на інтерпеляцию пос. Пашковского в справі комасациї ґрунтів, що вже зібрано статистичні дати о громадских пасовисках і небавом буде скликана анкета в тій справі. — На інтерпеляцию пос. Поточка в справі непорозуміня між двором а громадою Невістка, грибівского повіту, відчитав ґр. Лось протест ради громадскої, котра заперечує всякі непорозуміня. — На інтерпеляцию пос. Среднявского що-до дефравдаций податкового ад'юнкта в Ярославі Василя Кульчицкого відповів ґр. Лось, що Кульчицкий допустив ся в 19 випадках дефравдациї, а в 12 випадках відписано пошкодованим заплачений податок; зрештою правительство не є одвічальним за провини урядників, коли сторони не виповнили всїх приписів що-до складаня своїх податків. — На інтерпеляцию пос. Окуневского в справі поведеня староcти стрийского з відкиданем виказів військових, писаних по руски, відповів комісар, що намістництво рескриптом з 6-го липня 1893 пояснило староствам, що викази можуть виготовлятись в обох язиках краєвих або латиньскім, а в згаданім случаю староста стрийский оправдає ся переоченем зі своєї сторони і вже направив свою похибку.

Пос. Михальский мотивував своє внесенє в справі військових ковалів; внесенє відослано до промислової комісиї. — Шкільна комісия здавала справу з діяльности III-го департаменту виділу краєвого і поставила внесенє, щоби вільно було стипендиї виплачувати місячними ратами і щоби виділ краєвий при уділюваню стипендий більше увзглядняв студентів університетів, політехніки і фахових шкіл. В дискусиї радив пос. Щепановский, щоби не заохочувати молодїжи стипендиями до надмірної фреквенциї політехніки, доки нема средств удержаня і занятя для докінчених техніків. Посли Романович і Хамец боронили спосіб дотеперішного роздаваня стипендий, щоби при стипендиях без близшого означеня цїлий фундаторів увзгляднювано учеників шкіл середних, а не лише студентів університетів і політехніки.

Комісия еміґрацийна, здаючи справу з внесеня пос. Вахнянина, поставила внесеня: Поручає ся виділови кр. наглядати рух еміґрацийний, збирати дати статистичні і в порозуміню з правительством вкорочувати вплив шкідно ділаючих чинників; -- візвати репрезентациї повітові, щоби вказали средства, як противділати рухови еміґрацийному. — Взиває ся правительство, щоби наглядало і карало надужитя аґентів еміґрацийних, щоби видало новелю до закона карного, в котрій би поставлено кари за неуправнене посередництво в еміґрациї, щоби додало консулам в Ґенуї і Ріо Жанейро функціонарів, котрі би могли з еміґрантами порозуміти ся в рідній мові. — В дискусиї радив пос. Незабитовский, щоби еміґрацийний рух звернути до північної Америки. Пос. Бернадзїковский зазначив, що крім материяльної нужди пре селян до еміґрациї поведенє адміністрацийних властий при виборах і при видаваню пашпортів. Бесїдник поставив внесенє, щоби виділ краєвий постарав ся о інформацийне бюро для еміґрантів і щоби правительство видало еміґрацийний закон. Пос. Среднявский радив не спиняти еміґрацию, а вказувати їй лише як найлїпшу дорогу. — Правительственний комісар ґр. Лось пояснив справу видаваня пашпортів, згадав, що послїдні громади еміґрантів звернено з італїйскої границї задля браку фондів на дорогу, та заперечив, мовби правительственні орґани зле обходили ся з еміґрантами. Пос. Окуневский представив незавидну долю селянина почавши від знесеня панщини. Австрия одинока не має кольоній. Селяни терплять навіть за подорожи до цїсаря і платять за се кари. Нехай правительство управильняє, а не спиняє еміґрациї. — Вкінци принято всї внесеня комісиї, а відкинено поправки пос. Бернадзїковского і Окуневского.

Вибрано шістьох членів виділу краєвого і стілько-ж заступників: з курії більшої посїлости вибраний пос. Едвард Єнджейович; з курії міст і палат торговельних пос. Тадей Романович; з курії меньших посїлостий пос. Антін Хамец; з цїлого сойму вибрані пос. Йосиф Верещиньский, др. Франц Гошард і др. Дамян Савчак (97 голосами на 119 голосуючих.)

При кінци засїданя поставив пос. Окуневский інтерпеляцию в справі надужить при виборі до сойму з снятиньского повіту комісарем староства Ваґнером.

---

2)

КЛОПОТИ САВЧИХИ.

Оповіданє з маломіского житя.

Написав
ОСИП МАКОВЕЙ.

(Дальше.)

— Такого паньства я би нікому не зичив. За молоду в невигоді і недостатку чоловік стратить здоровлє і веселість, а коли вже доробив ся хлїба, іди землю гризти, або ходи по сьвітї як снохода! Подивіть ся на мого брата тай на мене. Я ходив до школи, тай який я? як тріска! А брат лишив ся на господарстві — хлоп як дуб! А у вашого Михася і так здоровля нема. Думаєте, що школа помагає здоровлю? Як би лишив ся дома, набрав би ще сили, виріс би, був би добрий господар чи рівник, міг би бути далеко щасливійший, ніж потім по школах та науках.

Така мова анї троха не подобала ся Савчисї анї не переконала єї. Злість взяла єї і она, не балакаючи довго, гнеть попрощала ся і пішла. Не пішла-ж она до дому, а повернула по дорозї до своєї сестри Христини Дутчихи, тої що за столярем. Тут без довгих заходів вилляла весь свій гнів на Миколу.

— Він хоче, щоби тілько сам був пан, а мій Михась нї! Радить менї, аби я єго дома лишила! Нїби то мене не стати на школу! Людскі дїти які бідаки а вчуть ся, а мій що? Та я єго приберу як панича, двиґарок му справлю, заплачу професорів — і таки буде пан! Чи чувала ти таке, Христино? Заздрістний! — нїчо иньше, тілько заздрістний! Тай цьоця така сама. Хвалить ся своїм сином: „а мій син! а мій син!..., — а коли я такого хочу, то она нїчо! „Най тобі Микола порадить!“ — так она до мене — „він то лїпше знає“... Нї, не буде оно так, дам Михася до школи! Міг Микола вчити ся, що єму мама не мала часом що їсти післати, то буде і мій учити ся; я єму не дам голодувати...

А сестра Христина того слухає, слухає і нїчо. „Та що — каже жалісно — ти панї, посилати хлопця можеш. Ти не то, що я. Мій Андрусь до лацїньских шкіл не піде“. Тай з тим словом обернула ся, нїби то думки сестри єї нїчо не обходять.

Посидїла Савчиха в сестри ще хвилю, задумала ся. І не думала она вже о тім, чи посилати Михася до Львова чи нї, бо вже рішила ся посилати, тілько нагадала собі слова Миколи, що сьвідоцтво Михася кепске, що можуть єго не приймити до школи. Ану-ж то правда? Треба кого иньшого спитати.

Іде Савчиха з тою думкою до дому, аж здибує дяка з передміскої церкви. Не старий ще той дяк, що лиш недавно прийшов зі Львова, де в самім сьв. Юрі вчив ся на дяка. Дуже він розумний дяк; і голос у него красний і таки вчений, правду сказавши; як Дутчисї написав до суду скаргу на Воронячку, що єї остатними словами на містї зганьбила, то Дутчиха в судї виграла. Отже просить єго Савчиха до себе, перечитати сьвідоцтво.

Приходять обоє до хати; Савка спить на „банкбетли“ — випив уже дещо — а слуга дїти бавить. Михася десь нема.

— Іди, Ганко, до кухнї, я вже сама забавлю дитину — приказує Савчиха старій слузї.

Слуга виходить, а Савчиха тодї винимає сьвідоцтво і подає дякови. Дяк читає, читає...

— А що? — каже — сьвідоцтво добре! до школи приймуть. Чому би не мали приймити? Мій брат не мав лїпшого тай єго приймили.

— А ваш брат в котрій клясї?

— Вже до пятої піде. Знаєте, що би я вам порадив? Возьміть ви мого брата, най троха Михася привчить, буде певнїйше. Дасьте єму риньский-два тай привчить хлопця.

Ся думка сподобала ся Савчисї так, що она зараз таки замовила дякового брата, щоби приходив учити Михася. А ще й успокоїла єї та думка так, що она кромі жалю до тїтчиного сина Миколи, не чула нїчого злого, тілько саме вдоволенє. Що більше, такий важний намір навів єї на думку, що годї тепер пестити Михася, а треба до него добре взяти ся, щоби не пустував і з татом по ярмарках не ходив, тілько вчив ся. Лише десь там на днї серця у Савчихи сидїла приспана сильною волею туга, котра все будила ся на думку про розлуку з Михасем.

Дяк відійшов, а Савчиха нагодувала дїти і стала варити воду, щоби запарити січку для худоби та дещо приготовити також для сїмох штук великих, товстих безрог, котрі, не знаючи своєї сумної долї, спокійно вилежували ся

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 4. лютого 1896. р.

З побуту Є. Е. кардинала С. Сембратовича в Уневі. В нашім селї, в Уневі (пишуть нам з сеї місцевости) завязала ся перед трьома роками читальня „Просьвіти“ за почином бл. п. Ом. Степана, учителя нар. і першого голови тої читальнї, та розвиває ся красно, а є надія, що ще красше розвине ся, бо охочі до просьвіти громадяни заложили при читальнї свою касу позичкову, а ще задумують заложити шпихлїр та крамницю. А до читальнї тої горнуть ся не тільки мужчини та парубки, але й жінки та дївчата. І се нехай всїм їм буде на славу та на щастє, а другим на заохоту. Що наші громадяни справдї охотно до просьвіти горнуть ся, видко й з того, що в селї нашім є при школї народній двох учителїв, а люди посилають пильно свої дїти до школи.

В нашім селї, котре належить до дібр греко-кат. Митрополії львівскої, є і резиденция (палата) митрополича. Дня 11. січня н. ст. с. р. загостив до нашого села Є. Ем. Кардинал-Митрополит, Сильвестер Сембратович, де — як що року майже — переводить в тім часї кілька днів межи нами.

В день Нового Року, по Службі Божій, удали ся дїти місцевої школи і члени читальнї під проводом своїх учителїв, п. Ів. Буцманюка, управителя школи, і п. Ольги Петришин мол. учительки, до палати, щоби Єго Еміненциї зложити желаня. Кардинал приняв депутацию дуже радо, як се було видко по розрадованім лици і сердечній, довшій промові єго до присутних.

На вступі відсьпівали дїти разом з членами читальнї „Многая лїта“ на чотири голоси, почім промовив до Єго Еміненциї провідник депутациї п. Ів. Буцманюк і просив в сердечній своїй хоч короткій промові, приймити желаня дїтий та люду того, горячі — як їх серця, смирні — як ті бажаня сельских пахолят, що в тойже день гостять у кождій хатї засипуючи її „житом, пшеницею“, та желаючи: „на щастє, на здоровлє...“ При кінци, просив бесїдник Єго Еміненцию о благословенє „для тих грядущих судїїв днїв житя нашого, та для тих Божих ратаїв, що з плугом думки вийшли працювати на народній, своїй ниві.“

Єго Еміненция відповідаючи, зазначив передовсїм свою радість з того, що бачить перед собою дїтий школи народної і членів читальнї під проводом своїх учителїв, котрі прийшли з тим старим нашим: „Многая лїта“ і зложили свої желаня. Приймаючи з радостию желаня ті. Єго Еміненция заявив рівно-ж своє вдоволенє з того, що учителї місц. школи, після засягнених попередно відомостий, совістно сповняють свої обовязки, що дїти видимо користають з науки, і що члени місц. громади з охотою горнуть ся до просьвіти. Заохочуючи всїх присутних до дальшої витревалої і пожиточної працї при помочи Божій, вказуючи на конечність здорової просьвіти між народом, Єго Еміненция упевнював і учителїв о своїй прихильности до них та що своєї помочи нїхоли їм не відкаже, де би сего було потреба; так як доля учительска лежить Єго Еміненциї все на серцї. Потім удїлив Єго Еміненция всїм присутним свого благословеня.

По промові Єго Еміненциї, котра тревала близько пів години хлопець і дївчина подали Єго Емін. книжку памяткову від школи нар. і читальнї місцевої, оправлену в сіре полотно, та украшену вишивками з народних взорів і моноґрамом Єго Еміненциї. Книжка містила кільканацять повіншовань від дїтий всїх кляс місц. школи, від місц. учителїв та членів читальнї. Дальше слїдували підписи. Повіншованя ті, то переважно щедрівки та повіншованя новорічні і принагодні з уст народних.

При відходї депутациї, Єго Еміненция обдїлив ласкаво дїти шкільні памятковими подарунками, а на читальню місц. жертвував 10 зр., за що складаємо сердечну подяку.

Присутний.

Презенту на опорожнену гр. кат. парохію в Гозієві, болехівского деканату, одержав о. Степан Питлик з Добротворів, а презенту на гр. кат. парохію в Шешорах одержав о. Іван Роґужиньский, гр. кат. парох в Тростянци, снятиньского повіту.

З буковиньского сойму. Слїдуюче засїданє відбуде ся завтра дня 5-го с. м. На порядку дневнім стоїть між иньшими мотивованє внесеня пос Тиміньского в справі заснованя гончарскої школи з рускою викладовою мовою у вижницкім повітї.

З бук. кр. ради шкільної. На засїданю дня 28-го січня с. р. розширено одноклясову школу в Ботушанах і двоклясову в Низших Пертештах на триклясові народні школи. Стабілїзовано тимчасову молодшу учительку в Серетї Софію Млодніцку; іменовано ґімназияльними суплєнтами в Радівцях Северина Прокоповича і Губерта Карґля; признано учителеви в Садаґурі Ілї Маєрови другий, учительцї в Сучаві Леокадиї Ремде другий, і учительцї Варварі Ботезат в Сучаві третий, пятилїтний додаток; одна учителька дістала за кількоразове несповненє своїх обовязків нагану; вкінци полагоджено дрібнїйші справи.

На збор. х „Народної Ради“ поставив п. Романчук між иньшими резолюцию, щоби Русини всюди говорили лише по руски. Добре! І на се не потреба би аж ухвали зборів Народної Ради. Але може би голова „Народної Ради“ почав виконанє сеї резолюциї від своєї родини власної і довів до того, щоб єго ч. подруга і єго сини говорили по руски! Ми подавати мемо назвиско сих патріотів, що уміють богато кричати, а між собою і в родинах уживають лише польскої мови. Сим почали ми від самого голови Народної Ради.

Письмо з України. Сими днями повернув ся з Пітера мій приятель. Питаю: ну, що там чутно цікавого? Приятель осміхнув ся і відповів привезеними з Пітера віршами:

Въ Россіи двѣ напасти;
Внизу власть тьмы,
Вверху тьма власти!

Тепер, бачите, в Росиї пішла мода на драму Л. Толстого, Власть тьмы, всюди її виставляють і скрізь про неї пишуть та говорять; от Пітерцї і скористувались сим випадком, щоб досить вірно охарактеризувати сучасний стан уряду і громади. Розказав, одначе, приятель мій і нову вістку, яка дотикаєть ся до царя Николая II. — по його словам у Пітері не що давно винайшли громадку студентів, що мала якусь полїтичну програму. Зараз усїх потрусили, забрали куди слїд і донесли цареви. Останнїй розібрав в чім дїло і звелїв арештованих зачинити в карцер на 10 днїв, та по сьому нїби то й скінчило ся..... Там же таки у Пітері наткнув ся мій приятель на розпочату будівлю. Питає: що се будують? — Церкву, кажуть, на тому самому місци, де вбили колись Олександра II. додали зараз же: „будуємо та будуємо, се правда, але голова будівничого комітету зашахраїв 2 мілїони рублїв і тепер нї нащо вести будівлю далї.“ До речі, — Переяслав теж отсе недавнечно підняв питанє і навіть відчинив уже збори гроший на будівлю церкви в Переяславі на вічну память про з'єднанє України з Росиєю. Певна річ, найдуть ся і українські патріоти, що положать свою ленту на се „велике“ дїло, аби дїти та внуки могли сказати гордовито: ми теж сприяли зрабованю нашої України і помогли збудувати на спомин про се нову церкву! Що найдуть ся такі, то про се й говорити нїчого, бо отже найшло ся Українське Полтавське земство, що одноголосно постановило внесенє до уряду, аби останнїй затримав за Полтавцями право бити мужиків різками. Чудова постанова земляків наших! Не дивно-ж, коли один-добродїй надіслав за се Полтавському Земству в

на соломі в хлївци зараз за хатою та тілько від часу до часу тяжко відсапували або рохкали. Упоравшись з худобою, Савчиха вернула в хату і сїла на лавку біля дитини. Страх хотїло ся їй з ким побалакати про Михася, набрати пересьвідченя, що єї намір добрий, але не було з ким. Савка спав твердо на лавцї, зовсїм не перечуваючи, що з єго сином задумує жінка зробити.

Сидїла так Савчиха з добру хвилю, аж поки єї лють взяла на чоловіка. Він спить, а ту она рішає долю дитини!...

— Стасьо, ану збуди тата! — попросила она сина, бо сама чогось не хотїла будити.

Стасьо, хлопець жвавий, приступив до батька, взяв за плече і став термосити єго з усеї сили. „Тату, станьте! а що будете в ночи робити? миши лапати?“ Але тато не збудив ся, тілько захрапів сильнїйше. Тодї хлопчина потермосив єго ще сильнїйше, ще й за вуса потягнув. Савка захрапів ще раз і отворив очи.

— А то ти, ледащо! — скрикнув він, але без гнїву в голосї. — Татови спати не даєш? — питав ся він, підводячи ся помалу з лавки.

— Ой тату, як від вас горівку чути! — скривив ся хлопець.

— Не горівку, дурню — поправив батько — тілько вино, бо я горівки не пю.

— Все одно! — відповів хлопець.

— Не все одно — відрізав батько — бо горівка танша і єї хлопи пють, а вино дорожше і тілько пани єго пють. Шукай но ти, Стасю, в моїм „іберцігері“ в кишени; там щось найдеш.

Стасьо на вискоки вхопив іберцігер і з кишенї виняв цукорки. Савка був у незлім гуморі і тому жінка відізвала ся:

— Може би ти, Петре, дечого з'їв? Вепровину маю добру.

— Не хочу — відповів Савка сухо.

— Адже ти нинї нїчого не їв! — падькала ся жінка.

— Ну, що тобі за кривда, що я нїчого не їм? — боронив ся пан Петро.

Савчиха, знала з досьвіду, що до їди не вміє чоловіка намовити, отже, подумавши хвильку, почала говорити про студентів.

— Студенти приїхали зі Львова і з Перемишля, так „файно“ сьпівають...

Савка мовчав і позївав.

— Аж приємно слухати — говорила Савчиха помалу, вижидаючи, чи чоловік сам не здогадає ся, до чого она річ веде. А коли той мовчав, она відразу сказала: — Я думаю Михася посилати до Львова до школи.

— Що? — спитав Савка, не довіряючи.

— До лацїньских шкіл буду посилати.

— Кого?

— Ну, адже не тебе, тілько Михася.

— Михася? — повторив Савка помалу, помахав головою і рішучо сказав: — Нї! того не буде!

— А чомуж нї? — плаксивим голосом спитала Савчиха.

— Єго дїдо і тато були різники і він мусить бути. Всї ми не вміли анї читати анї писати, а якось нам жило ся, а він же й якусь школу скінчив! До різництва цікавий, вже і порося купити потрафить... нї, жінко, я не позволю!

— Коли я так хочу! — відповіла жінка рішучо.

— Ти собі хоч чи не хоч, а я не позволю! То вже моя в тім голова...

— Побачимо! — закінчила жінка розмову і вийшла з хати, дуже розсерджена.

II.

Того дня, коли Савчиха рішила долю дитини, єї син Михась не перечував нїчого злого. Побігавши по містї, віднайшов свого тїтечного брата, Андруся Дутку, і оба разом пішли до тїтки Стороньскої на передмістє, бо у неї були дуже добрі яблока в городї. Тїтка приняла хлопцїв пирогами і сметаною і пустила їх в город; тілько просила, аби гіля не ломили. І були би собі хлопцї добре погуляли по городї, але на біду застали там пана Миколу Стороньского, тїтчиного сина, як читав якусь книжку. Прийшли до него оба, хотїли єго поцїлувати в руку, але він не дав ся. Погладив лише обох хлопцїв по лици і відізвав ся до Михася:

— Чую, що твоя мама хоче тебе післати до Львова до школи?

дарунку оберемок різок і листа, в якому пише, що зрозумів тепер, як треба розуміти всім козацьке слово сїча; розуміти єго треба так, як зрозуміло Полтавське земство: сїча прадідівське слово і по думцї Полтавців означає сїкти мужиків — так мабуть, достойні потомки славних козаків? Дивно, і чому-б Полтавському Земству не постановити було сїкти різками усїх без розбору? Се було-б далеко розумнїйше, гуманнїйше і справедливійше.

В Київі городська управа підвела питанє і тепер що дня трактують його ґазети про відчиненє в Київі 2-го інституту Інжинерів; один такий інститут істнує в Пітері. — В Київі-ж таки розвязано драматичний конкурс на історичну драму. Першу премію—500 руб. присуджено відомому Українському драмописцю М. Старицькому, а другу—250 руб. В. Чайченку. Драма Старицького має назвисько „Богдан Хмельницький", а Чайченкова „Ясні Зорі." Останнє назвисько драми було надруковано і в списку конкурских драм у Львові. Цікаво. чи се випадок такий, чи одна і та драма на двох конкурсах?

М. Ш-ко.

Як уміють Русини шануваги память своїх заслужених труженників? Для 1-го лютого відбуло ся у Львові поминальне богослуженє за пок. Володимира Барвіньского, основателя і редактора „Дѣла", на котре з тої редакциї не явив ся нї один член. — Того дня припадали перші роковини смерти Омеляна Партицкого. Нїхто не подумав про те, щоби помянути єго заслуги. Се такі у нас звичаї!

Для шкільної молодїжи. Громадяни села Витилївки дуже бідні. Тому й не дивно, що шкільна молодїж дуже бідно носить ся і всїх до науки потрібних річий не завсїгди може приносити. Думали ми, вп. о. добродїй і нар. учитель, над тим, як би сему лиху запобігти і шкільним дїтям на сьвятий вечер несподїванку зробити. Найперше обрахували ми, кілько меньше-більше грошей потрібно би було, і обраховано всего на 27 зр. Але звідки взяти тілько гроший? Стало на тім, щоби вп. о. добродїй заохотив громадян в церкві до такої складки. Скидали громадяне в церкві через три недїли, і всего зібрало ся на жаль лиш 28 кр, не числячи датків вп. о. добродїя і нар. учителя. Що-ж далї робити? Прийшло до того, аби згадану несподїванку відкласти перед новий рік і щоби до того часу зробити дїтям звізду до колядованя — колядувати вже з школи уміли — та най би з цїлої школи пішли 10 старших хлопцїв через всї три дни різдвяних сьвят колядувати, а що зароблять, то аби було для всїх дїтий для накупленя дарунків. Так зробило ся, і виходили шкільні дїти 5 зр. 58 кр., отже було всего з попередними датками 7 зр. 36 кр. За сї гроші купило ся для роздарованя дїтем 3 хустки для дївчат, 5 шалїків для хлопцїв, 28 круглих карабушок на оловцї і пера, 1 сотку зошитів руских, 1 сотку зошитів рахункових, 3 тузини зошитів рисункових і пуделко пер. До того зволив тутешний вп. о. добродїй Семака подарувати й 25 книжок „Бібліотеки для молодежи". Тому саме роздарованє зробило межи дїтьми тим більшу утїху, і тому я, народний учитель, не залишаю сю для школи дуже важну хвилю і в імени молодих шкільних дїточок дякую з щирого серця так вп. о. добродїю Семацї за так щире підпиранє шкільної молодїжи як також і всїм другим громадянам, котрі зволили до сего хвального дїла причинити ся.

В. Григорович, народ. учитель.

Львівскі складачі вже розпочали змову. З сеї причини виходять львівскі ґазети в зменьшенім обємі; деякі щоденні ґазети будуть виходити що другий день, а деякі лише на чвертцї листка.

Зміна властителїв. Маєтність Галущинцї купили від Петра і Альбіни Стопчиньских жид Арон Аксельрад і єго зять адвокар др. Арнольд Шор.

Михайло Осипович Микешин, російский артист-маляр і різьбар, помер нагло від розриву серця дня 31. січня с. р. Родив ся в селї Максимівцї рославльского уїзду смоленьскої ґубернії 6. лютого 1836 року, отже мав близько 60 лїт. Імя покійника знане у нас з того, що він ілюстровав „Кобзаря" Шевченка і живо інтересував ся нашим житєм. Сего року почав іменно являти ся ілюстрований ним „Кобзар", та не довело ся покійному побачити своє дїло скінченим. Може оставив рисунки до „Кобзаря" — певно не знаємо.

Приготовленя до коронациї царя. З донесень російских ґазет можна вже тепер в великих чертах пізнати приготовленя до коронациї російского царя в Москві. На поли Ходиньского вже збудований царский павільон в російскім стилю з 15-го віку. Окрім того будують на тім поли чотири театри, дванацять цирків, одинацять каруслїв, десять естрад для військових музик, сто реставраций для народу і двацять дві буди для пива і вина. Царску палату на Кремлю буде осьвічувати 500.000 поломінїв; на вежи Івана Великого буде сьвітити 14.000 електричних малих лямп, а всї вежі Кремля будуть красувати ся в бенґальскім сьвітлї. Єго-ж стїни окрашені всякими прикрасами будуть переповнені ріжнобарвними лямпками, так само огороди Кремля. Місто будує величезний павільон для принятя царскої пари і декорує цїлу дорогу для торжественного походу. Також бульвари і площі будуть ілюміновані. В маґістратскім будинку відбуде ся велике принятє і пир для московскої залоги.

Бранка відбуде ся на Буковинї в сих речинцях: в Сереті в днях 3, 4, 5, 6 і 7 марта; в Радівцях 4, 5, 6 і 7 марта; в Сторожинцях 9, 10, 11, 12, 13, 14 і 16 марта; в Стражі 9 і 10 марта; в Сольцї 12, 13 і 14 марта; в Ґурагуморі 16, 17 і 18 марта; в Кімполюнзї 19, 20 і 21 марта; в Дорнаварті 23 марта, в Кіцмани 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23 і 24 марта; у Вижници 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24 і 26 марта; в Сучаві 26, 27, 28, 29, 30 марта, 1 і 2 квітня; для черновецкого повіту 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27 і 28 марта; для міста Чернівцїв 30 і 31 марта, 1 і 2 квітня.

Від чаду. В селї Коровії на Буковинї лишив селянин Іван Простребі свої 6 і 7-лїтні дїти дома, а сам пішов за орудками. Коли вернув на обід до дому, знайшов їх уже трупами. Судова комісия орекла, що дїти у снї загоріли на смерть. Неуважного батька потягнено до одвічальности.

Замітні прикмети календаря. Місяцї січень і жовтень розпочинають ся все того самого дня; так само місяцї квітень і липень; вересень і грудень; лютий, март і падолист; май, червень і серпень. Сї правила не відносять ся до переступних лїт. Для ощадних людий додамо ще, що один і той сам календар можна уживати що 28 лїт.

Дрібні вісти. Учительске товариство черновецкого сїльского повіту устроює дня 8-го с. м. вечерок з танцями в австрийскій Новоселици в готели International. — Дня 8-го с. м. відбуде ся в парафіяльній церкві в Куличкові (п. п. Мости Великі) вінчанє лїкаря д-ра Якова Невестюка з панною Славою Богданьского, дочкою властительки Куличкова, Гори і Владиполя.

Помер в Калуши нотар Михайло Бачиньский.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ".

з дня 4. лютого 1896 р.

Віденъ. В долїшно-австрийскім соймі заповів намістник іменем правительства, що оно предложить при нових сходинах ради державної проєкт закону про орґанїзацию спілок рільничих з увзглядненєм рільничих особливостий поодиноких королївств і країв. В проєктї буде більше зазначене автомічне становище.

Віденъ. Правительственний проєкт, щоби змінити проґраму фінансового забезпеченя для будови віденьских торговельних закладів, принято одноголосно. Справоздавець др. Люеґер дякував правительству і торговельній комісиї за сей проєкт, котрий приносить населеню полекші а бар. Чедик підніс великі заслуги ґр. Кільмансеґґа для Відня.

Віденъ. Буковиньский посол до ради державної Генрих Попер помер.

Будапешт. Вчера прибули сюди австрийскі мінїстри Ґолуховский, Баденї, Білиньский і Ґлянц.

Будапешт Переговори в справах торговельних вже покінчені; в справі банковій вже наступило порозумінє. Сегодня відбувають ся дальші переговори, в котрих беруть участь також прибувші сегодня сюди австрийскі мінїстри Ледебур і Ґуттенберґ.

Михась здивував ся: — Я ще о тім, каже, не чув.

— Була нинї мама в мене і питала ся, як би то зробити.

— Я не піду до Львова! — сказав хлопець твердо.

— Чому нї?

— Бо там бють.

— Хто тобі казав таке?

— Я вже знаю.

— А ти, Андрусю, до Львова пішов би? — спитав ся Микола другого хлопця.

— Пішов би, вуйцю, та нема за що — відповів Андрусь тай притім і почервонїв ся і засумував ся.

— Ти вже ту скінчив школу? — спитав ся ще Стороньский.

— Скінчив.

— Ідїть же собі нарвати яблок, тілько гіля не ломіть — закінчив вуйко розмову з сестрінками.

Хлопцї відійшли, та вже не такі веселі, як прийшли, а Стороньский подав ся у хату. Приходить, а там Христина Дутчиха і батько і мати.

— Як ся маєте, пане професор? — привитала ся Дутчиха — що ви ще й тепер з книжками возите ся? ще вам мало?

— Така вже моя доля.

І обоє подали собі руки і поцїлували ся в уста, не так, як Савчиха, що не знає до людий слова промовити, але так, як між панами водить ся. Бо Дутчиха, хоч і бідна, але гонір чоловікови вміє віддати тай таки, нїгде правди дїти, і чоловіка має розумнїйшого. При войску був фірером, а тепер до читальнї належить і ґазети читає.

Пішла розмова довга о всім: і чому пан Микола Стороньский не ласкавий зайти в гостї до Дутчихи — вже би она єго вміла приймити! — і чому єго в містї взагалї не видати? Тепер би пора єму вже жінки шукати, а найлїпша була би таки бурмистрова панна Ольга. Там, правда, у бурмистра дїтий щось з дванайцятеро, ба, але які маєтки! і млин і поле і будинки які! На всї дїти стане! А стара Стороньска того слухає тай тілько усьміхає ся -- така рада! Єї син може вже таку богацку доньку брати! А відтак зручно зводить Дутчиха розмову на школярів і незамітно, здалека закидає щось про Михася і свого Андруся. Микола Стороньский сидить і тілько усьміхає ся; здогадує ся, до чого сестра річ веде.

— Маєте ви, сестро, може сьвідоцтво Андруся при собі? — питає ся нараз, аби помогти сестрі в розмові.

— Та десь ту маю — відповідає Христина і шукає сьвідоцтва так, як би не була певна, що єго взяла; але таки находить єго.

Пан Микола Стороньский читає сьвідоцтво і каже, що добре. А Дутчисї то страх подобає ся!

(Дальше буде).

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 3-го лютого 1896.

	Львів.		Чернівцї	
Пшениця . .	від 7.20	до 7.40	від 7.50	до 7.60
Жито . . .	„ 6.—	„ 6.40	„ 6.20	„ 6.30
Ячмінь . . .	„ 5.—	„ 6.	„ 5.50	„ 5.75
Овес	„ 5.20	„ 5.40	„ 5.05	„ 5.15
Ріпак	„ 8.25	„ 8.75	„ 8.75	„ 9.—
Горох	„ 5.—	„ 8.—	„ 5.—	„ 6.—
Вика	„ 4.75	„ 5.—	„ .—	„ .—
Льнянка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Біб	„ .—	„ .—	„ .—	„ —
Бобик . . .	„ 4.75	„ 5.—	„ .—	„ .—
Конюшина черв.	„ 30.—	„ 40.—	„ .—	„ .—
Конюшина біла	„ 40.—	„ 55.—	„ 27.—	„ 31.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 38.—	„ .—	„ —.—
Кмин	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Аниж	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кукуруза . .	„ 5.20	„ 5.50	„ 5.—	„ 5.10

Хміль 30.— до 50.— злр. за кільо у Львов і оковита за 10.000 лїтрів 14.—15.—.

ПРАВДА,

вістник полїтики, науки і письменства

виходити ме

З НОВИМ РОКОМ 1896

— раз **в тиждень** кождої пятниці —

в обємі одного аркуша.

Цїна в Австриї річно: 4 р., піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. за границею (задля значних коштів пересилки) річно 8 рубл., піврічно 4 рубл.

ЛЇТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всї 9 разом за 9 злр.

— З пересилкою почтовою **9** зр. **30** кр. —

ВИДАНЯ ВАСИЛЯ ЛУКИЧА.

I. ЛЇТЕРАТУРНІ ЗБІРНИКИ:

1. **Ватра**. — В Стрию, 1887 р. 215 стор. в 8⁰. Цїна 1 злр.
2. **Квітка**. — У Львові, 1890 р. 128 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
3. **Рідний зїльник**. — У Львові 1891 р. 136 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
4. **Левада**. — У Львові, 1892 р. 103 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.
5. **Рідна стріха**. — У Львові, 1894 р. 120 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.

II. ЗБОРОВІ ТВОРИ:

6. **Твори Василя Чайченка**. — (Оповідання) — У Львові, 1892 р. 207 стор. в мал. 8⁰. Цїна 80 кр.
7. **Твори Василя Чайченка** Том II. (Соняшний промінь). — У Львові, 1892 р. 174 стор. мал. 8⁰. Цїна 60 кр.
8. **Твори Василя Чайченка**. Том III. (На розпуттї) — У Львові, 1892 р. 210 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

III ПОВІСТИ, РОМАНИ, ХРОНЇКИ І ОПОВІДАНЯ.

10. **Навіжена**, пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1891 р. 84 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
11. **Поміж ворогами**, пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1893 р. 180 стор. мал. 8⁰. Цїна 40 кр.
12. **За громаду**, хрон. К. Т. Подоленка — У Львові, 1892 р. 94 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
13. **Художник**, пов. Т. Шевченка переклад Ол. Кониського. — У Львові, 1894 р. 101 стор. мал. 8⁰.
14. **Між народ**, пов. М. Школиченка. — У Львові 1894 р. 92 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
15. **Хо**, казка Михайла Коцюбинського — У Львові, 1894 р. 34 стор. 8⁰.
16. **Облога Буши**, пов. Мих. Старицкого. — У Львові, 1894 р. (кінчить ся друковати).
17. **Грішники**, роман хроніка Олек. Кониського. — У Львові, 1895 р. 192 стор. мал. 8⁰. Цїна 50 кр.
18. **Пани й люди**, повість Володимира Левенка. — У Львові, 1893 р. 168 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

IV. ДРАМИ.

19. **Лимерівна**, в 5 діях Панаса Мирного — У Львові, 1892 р. 67 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
20. **Титарівна**, в 5 діях Марка Кропивницкого. — У Львові, 1892 р. 63 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
21. **В темряві**. в 5 діях Мих. Старицкого — У Львові, 1893 р. 91 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.

V. ПІДРУЧНИКИ І ТВОРИ ЛЇТЕРАТУРНО-НАУКОВІ.

22. **Руский правотар домовий**. Том I. [Закон цивільний]. — У Львові, 1885 р. XVI і 432 стор. вел. 8⁰. Цїна 2 злр. 50 кр.
23. **Угорска Русь**, єї розвій і теперішний стан. — у Львові, 1887 р. 30 стор. вел. 8⁰. Цїна 15 кр.
24. **Юрий Коссован**, проба критичного розбору автобіоґ. єго повістий і житеписи нап. Олек. Колесса, — У Львові. 1893 р, 99 стор. мал. 8⁰. Цїна 30 кр.
9. **Твори Карпенка-Карого**. (Мартин Боруля. Сто тисяч. Безталанна. Що було, те мохом поросло. Чабан). — У Львові, 1895 р. (кінчать ся друкувати),

Всї повисші твори можна набути в Книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. академічна ч. 8 і в Книгарнї Ставропигійській.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї, загально признаний **знаменитий усмирюючий лік на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений домашний лік** просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею

і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним значком охоронним „Котвиця“, бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера

під золотим львом у Празї.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесиї ц. к. мінїстерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Днїстер“, опертий на засадї взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижиме против шкід огневих під найприступнїйшими услівями і почислює можливо найнизші премії.

Всякі шкоди лїквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де нема аґентів „Днїстра“, принимають ся.

БУКОВИНА

з новим 1896 роком почала виходити ЩОДНЯ кромі недїль і сьвят. Доси, як звістно, появляла ся наша часопись чотири рази в тиждень з недїльним додатком; тепер БЕЗ ПІДВИСШЕНЯ ПЕРЕДПЛАТИ, будуть наші передплатники діставати „БУКОВИНУ“ ЩОДНЯ.

Передплата на „БУКОВИНУ“ в 1896 роцї виносить на цїлий рік 10 зр.. на пів року 5 зр., на чверть року 2 зр., 50 кр., місячно 1 зр.

Кромі того без нїякої доплати одержать наші читателї в протягу 1896 року яко премію

ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА,

в котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тілько урядимо власну друкарню, що наступить **в лютім 1896 року.**

Видає тов. „Руска Рада“ в Чернівцях. Відповідає за редакцию **Осип Маковей.** З друкарнї Г. Чоппа.